

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

_____ проф. А. А. Котвіцька

«_____» _____ 2020 р.

ПРОГРАМА

**фахового випробування при вступі на навчання
за освітньою програмою
«МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»**

(для осіб, які мають базову або повну вищу освіту)

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Ступінь вищої освіти – магістр

Харків, 2020

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма розрахована на осіб, які мають базову або повну вищу освіту і вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня «магістр» за освітньою програмою «Менеджмент організацій та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Метою підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Менеджмент організацій та адміністрування» є підготовка висококваліфікованих фахівців, які володіють професійними компетентностями та спроможні забезпечити сталий розвиток економіки України, її галузей та підприємств.

Набуті професійні компетентності магістрів спрямовані на забезпечення ефективного управління підприємствами та організаціями в умовах глобальних викликів і економічних перетворень та формують у випускників уміння володіти понятійно-категоріальним апаратом щодо менеджменту організацій і управління; знання, уміння та навички з дисциплін загальної та професійної підготовки для вирішення типових задач діяльності фахівця на керівній посаді, включаючи організацію, розпорядництво, адміністрування та контроль у галузі управління різними сферами діяльності підприємств, установ та організацій відповідно до потреб національної економіки.

Метою вступного випробування є перевірка у кандидатів рівня знань, умінь і навичок, здібностей до зазначеного виду діяльності; визначення рівня знань з базових дисциплін, які вивчалися під час здобуття базової або повної вищої освіти за будь-якою іншою спеціальністю.

Фахове вступне випробування визначає рівень базових теоретичних знань з дисциплін: менеджмент; стратегічний менеджмент; теорія організації.

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Вступники зобов'язані *знати*:

- понятійно-категорійний апарат у сфері менеджменту організацій і адміністрування;
- чинні законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти у сфері управління та адміністрування;
- знати основні наукові школи, теорії та концепції менеджменту;
- методи управління, їх відмінність та взаємозв'язок;
- процес управління персоналом та складові кадрової політики;

– загальні закономірності, принципи, функції та методи управління та адміністрування;

та вміти:

- володіти загальнотеоретичними поняттями та категоріями;
- знаходити необхідну фахову літературу для поповнення знань;
- використовувати чинне законодавство для обґрунтування своєї позиції;
- визначати проблемні питання в управлінській сфері;
- аналізувати, узагальнювати та інтерпретувати управлінську практику;
- встановлювати зв'язки між економічними, політичними, соціальними й іншими явищами та подіями, що можуть вплинути на функціонування підприємств та організацій.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА)

МЕНЕДЖМЕНТ

1. Наведіть тлумачення дефініцій «менеджмент» і «управління». Поясніть їхню сутність і змістове наповнення. У чому схожість і відмінність понять «менеджмент» і «управління»?
2. Стисла характеристика історичного розвитку менеджменту як науки управління.
3. Організаційна структура управління підприємством: визначення поняття, призначення.
4. Види організаційних структур управління підприємствами.
5. Основні принципи менеджменту.
6. Основні функції менеджменту: класифікація і стисла характеристика.
7. Методи менеджменту: класифікація і стисла характеристика.
8. Концептуальні положення адміністративної школи управління.
9. Концептуальні положення школи наукової організації праці.
10. Концептуальні положення школи людських відносин.
11. Внутрішнє середовище організації: визначення, основні фактори-визначники середовища.
12. Зовнішнє середовище організації: визначення поняття «зовнішнє середовище», основні фактори-визначники середовища.
13. Керуюча система підприємством. Керована система підприємством.

14. Адміністративні методи управління колективом організації (підприємством, фірмою, компанією).
15. Економічні методи управління організацією.
16. Соціально-психологічні методи управління організацією (підприємством, фірмою, компанією).
17. Організаційні методи управління організацією (підприємством, фірмою, компанією).
18. Ідеологічні методи управління організацією (підприємством, фірмою, компанією).
20. Роль функції мотивації в системі менеджменту підприємства.
21. Роль функції організації в системі менеджменту підприємства.
22. Роль функції планування в системі менеджменту підприємства.
23. Роль функції контролю в системі менеджменту підприємства.
24. Стили управління колективом організації.
25. Лінійна організаційна структура управління підприємством, фірмою, компанією.
26. Функціональна організаційна структура управління підприємством.
27. Дивізійна організаційна структура управління підприємством, фірмою, компанією.
28. Ієрархічні рівні управління підприємством, фірмою, компанією.
29. Роль інформації і комунікацій в системі менеджменту.
30. Управлінське рішення: сутність, види, основні вимоги. Фактори впливу на управлінське рішення.

СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

1. Предмет та об'єкт стратегічного управління підприємством. Поняття «стратегія підприємства».
2. Ключові гіпотези стратегічного управління: випадковості, залежності від зовнішнього середовища, відповідності, стратегії, здібності та діяльності, багатоелементності, збалансованості.
3. Імовірні вигоди від застосування стратегічного управління в практичній діяльності підприємства.
4. Корпоративний, діловий, функціональний та операційний рівні стратегічних рішень.
5. Стратегії управління ресурсами підприємства (ресурсозабезпечення та ресурсозбереження) та особливості їхнього вибору.

6. Виробнича стратегія підприємства та їх класифікація за розвитком виробництва, використанням виробничого потенціалу, стадіями виробничої філософії тощо.
7. Основні етапи стратегічного управління: стратегічне планування, стратегічний аналіз; стратегічний вибір; реалізація стратегії.
8. Місія підприємства та правила її формулювання в процесі стратегічного управління підприємством.
9. Побудова дерева стратегічних цілей. Визначення факторів, що впливають на вибір стратегічних цілей
10. Процес стратегічного планування. Характеристики етапу постановки цілей.
11. Типи зовнішнього середовища підприємства: змінне або нестабільне; вороже; різноманітне; технічно складне.
12. Стратегічний аналіз галузевого середовища підприємства. Особливості галузевого розвитку у часі.
13. Поняття та елементи стратегічного потенціалу підприємства та фактори впливу на його формування і розвиток.
14. Сутність, класифікація та основні характеристики конкурентних переваг підприємства.
15. Системи управління в умовах стабільного, динамічного зовнішнього оточення та в умовах кризової ситуації.
16. Управління на засадах контролю, екстраполяції, передбачення змін.
17. Поняття «портфель підприємства» у стратегічному управлінні та мета його розробки.
18. Використання матриці «Бостонської консалтингової групи» для оцінювання стратегічної позиції підприємств та визначення стратегічно перспективних для нього напрямів розвитку дій на ринку.
19. Стратегічний набір підприємства та вимоги до його формування. Поняття стратегічної прогаліни.
20. Методи оцінювання обраних підприємством стратегій. Критерії та показники ефективності стратегій.
21. Оцінювання доцільності впровадження стратегічних змін на підприємстві в процесі реалізації стратегії.
22. Суть стратегічних перетворень та визначення їхнього рівня: стратегія, що триває, рутинні стратегічні зміни, обмежені зміни, радикальні стратегічні перетворення, зміна напрямку руху.
23. Агенти змін, їхні навички та основні завдання. Налагодження зворотного зв'язку в процесі стратегічного управління.

ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ

1. Роль організації в розвитку суспільства.
2. Еволюція теоретичних концепцій організації.
3. Спільні та відмінні риси понять «організація» і «система».
4. Причини, що обумовлюють необхідність розгляду організації як системи.
5. Людина як елемент соціальної системи.
6. Управлінські процеси в організації.
7. Ролі суб'єкта управлінської діяльності в організації.
8. Системний підхід до організаційного проектування.
9. Система управління організацією, її основні елементи.
10. Порівняльний аналіз класичної та сучасної концепцій організаційних структур.
11. Культура та імідж організації як її внутрішні фактори.
12. Вплив стану економіки на діяльність українських підприємств.
13. Об'єкт управлінської діяльності.
14. Соціальна організація і соціальна спільність.
15. Формальна й неформальна організації.
16. Детермінований метод управління.
17. Складність організаційної структури.
18. Умови ефективної організації.
19. Критерії організаційної ефективності та види ефектів.
20. Процес взаємодії організації з зовнішнім оточенням.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кравченко В. О. Менеджмент: навч. посіб. – Одеса: Атлант, 2013. – 165 с.
2. Мазаракі А. Основи менеджменту: підручник. –Харків: Фоліо, 2014. –848 с.
3. Палеха Ю., Мошок Г., Миколайчик І. Основи менеджменту: теорія і практика: навч. посіб. –Київ: Ліра-К, 2018. – 528 с.
4. Сумець О.М. Основи стратегічного менеджменту сучасного підприємства: навч. посіб. – Харків: ТОВ «Планета-принт», 2016. – 288 с.
5. Стахів О. Г., Явнюк О. І., Волощук В. В. Основи менеджменту: навч. посіб. / За наук. ред. док. екон. наук, проф. М. Г. Бойко. – Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», 2015. – 336 с.
6. Балан В.Г. Стратегічне управління. Методи портфельного аналізу : навч. посіб. / В. Г. Балан. - Київ : Наукова столиця, 2018. – 199 с.
7. Діброва А.Д. Стратегічний менеджмен : навч. посіб. / А. Д. Діброва, Л. В. Діброва, Л. В. Богач ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Ніжин : Лисенко, 2014. – 207 с.
8. Костирко Л.А. Стратегічний фінансовий менеджмент : навч. посіб. / Костирко Л. А. [та ін.] ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – 2-ге вид., перероб. та допов. - Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2017. – 464 с.
9. Краснокутська Н.С. Стратегічне управління : навч. посіб. для студентів екон. спец. / Н. С. Краснокутська, І. А. Кабанець ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". - Харків : НТУ "ХПІ", 2017. - 459 с.
10. Кушлик Ю.О. Стратегічне управління: навч. посіб. / О. Ю. Кушлик, Г. С. Степанюк ; Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу, каф. менеджменту і адміністрування. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. – 235 с.
11. Подольчак Н.Ю. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. / Н. Ю. Подольчак ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - 2-ге вид., зі змін. та допов. - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. – 422 с.
12. Стратегічний менеджмент. навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. [М.П. Бутко, М.Ю. Дітковська, С.М. Задорожна та ін.] – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 376 с.
13. Стратегічне управління: навч. посіб. Для студентів усіх форм навчання напрямку 6.030601 «Менеджмент» / Гевко О.Б., Шведа Н.М. – Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2016. – 152 с.
14. Череп, А. В. Стратегічне планування і управління : навч. посіб. / А.В. Череп, А. В. Сучков. - К. : Кондор, 2011. – 336 с.
15. Кожухар В. М. Основы теории организации : учебн. пособ. / В.М. Кожухар. – М. : Изд.-торговая корпорация «Дашков и Ко», 2006. – 184 с.

16. Колокнева М. В. Теория организации в вопросах и ответах : учебн. пособ. / М. В. Колокнева. – М. : Проспект, 2006. – 280 с.
17. Монастирський Г. Л. Теорія організації : навч. посібн. / Г. Л. Монастирський – К. : Знання, 2008. – 320 с.
18. Парахина В. Н. Теория организаций: учебн. пособ. / В. Н. Парахина, Т. А. Федоренко. – М. : КНОРУС, 2006. – 296 с.
19. Подлесных В. И. Теория организаций : учебник. – СПб. : Изд. дом «Бизнес-пресса», 2016. – 336 с.
20. Радченко Я. В. Теория организаций / Я. В. Радченко. – М. : ГАУ, 2010. – 56 с.
21. Управление организацией : учебник / под ред. А. Г. Поршнева, З. П. Румянцевой, Н. А. Саломатина. – М. : ИНФРА-М, 2013. – 716 с.
22. Управление организацией : практикум / под ред. А. Г. Поршнева. – М. : ИНФРА-М, 2013. – 373 с.
23. Фалмер Р. В. Организация как функция управления / Р. В. Фалмер. – М.: Экономика, 2012. – 138 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Кожен екзаменаційний білет містить 22 тестових завдання: 1-20 тести закритого типу, 21-22 – тестові завдання відкритого типу (задача або структурно-логічна схема).

За 22 завдання вступник може максимально отримати 100 балів. За завдання закритого типу 80 балів ($20 \times 4 = 80$); за 2 тестових завдання відкритого типу – 20 балів ($10 \times 2 = 20$).

Оцінювання тестових завдань закритого типу:

4 бали (максимальний бал) – завдання виконано повністю і правильно;

0 балів – до виконання завдання не приступали.

Оцінювання тестових завдань відкритого типу підвищеної складності передбачає:

10 балів (максимальний бал) – завдання виконано повністю і правильно; чітко і грамотно написані рівняння реакцій, наведені необхідні розрахунки, отримана правильна відповідь та пояснена послідовність дій;

9 балів – завдання виконане правильно, але припущені неточності, обраний нерациональний шлях розв'язання поставленої задачі;

7-8 балів – виконано не менш половини завдання, при цьому не зроблено суттєвих помилок у написанні хімічних формул і рівнянь, розрахункових формулах;

5-6 балів – виконано не менш половини завдання, при цьому зроблені суттєві помилки у написанні хімічних та розрахункових формул, рівняннях реакцій, номенклатурі, одиницях вимірювання вихідних та отриманих результатів;

3-4 бали – виконано менше половини завдання, виявлено помилки в номенклатурі та розрахункових формулах;

1-2 бали – виконано менше половини завдання, при цьому припущені грубі помилки, виявлено незнання номенклатури та розрахункових формул, зроблені помилки у розрахунках;

0 балів – до виконання завдання не приступали.

До сумарної кількості отриманих балів додаються 100 балів базових. Максимальна кількість балів, яку може отримати вступник за результатом письмового тестування, складає 200 балів.

До участі у конкурсі допускаються вступники, які за результатами випробування отримали 130 балів і більше.

**Голова фахової
атестаційної комісії**

проф. О. В. Козирєва